

Ansökan gällande ärende *STK-2023-490*

Grundskoleförvaltningens äskande om medel från kommunstyrelsen under 2023 för insatser för stadens arbete med sociala insatser och lokal utveckling

Sammanfattning

Malmö stad har under 2023 möjlighet att via kommunstyrelsen ansöka om medel (ett rambelopp om 22 mkr) från Socialstyrelsen för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden, med syftet att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället och att minska risken för att barn och unga dras in eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Kommunstyrelsen har även avsatt särskilda medel under 2023 (15 mkr) för att inom ramen för kommunfullmäktigeområdet ”Trygghet och delaktighet” inleda ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmö stads socioekonomiskt sårbara områden, med ett särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor. Stadens förvaltningar har utifrån detta anmodats av stadskontoret att inkomma med äskanden av nämnda medel utifrån förslag på insatser som kan bidra till ökad integration, trygghet och delaktighet samt en hållbar lokal utveckling.

Stadskontoret har uppmanat förvaltningar med utvecklingsledare inom CTC att även beakta förslag på insatser som kan stärka CTC-arbetet, vars yttersta syfte är att främja lokal hållbar utveckling med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Grundskoleförvaltningen ansöker om totalt 8 775 tkr för 2023 för aktiviteter kopplade till detta område.

Ärendet

Malmö stad har under 2023 möjlighet att via kommunstyrelsen ansöka om medel (ett rambelopp om 22 mkr) från Socialstyrelsen för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden, med syftet att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället och att minska risken för att barn och unga dras in eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Kommunstyrelsen har även avsatt särskilda medel under 2023 (15 mkr) för att inom ramen för kommunfullmäktigeområdet ”Trygghet och delaktighet” inleda ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmö stads socioekonomiskt sårbara områden, med ett särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor. Stadens förvaltningar har utifrån detta anmodats av stadskontoret att inkomma med äskanden av nämnda medel utifrån förslag på insatser som kan bidra till ökad integration, trygghet och delaktighet samt en hållbar lokal utveckling.

Stadskontoret har uppmanat förvaltningar med utvecklingsledare inom CTC att även beakta förslag på insatser som kan stärka CTC-arbetet, vars yttersta syfte är att främja lokal hållbar utveckling med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Ansökan ska vara inlämnad till stadskontoret senast den 28 april. Ärendet om fördelning av årets medel till stadens nämnder ska enligt planering tas upp för behandling i kommunstyrelsens arbetsutskott den 2 maj och i kommunstyrelsen den 17 maj.

Grundskoleförvaltningen föreslår och ansöker medel för följande:

- 3 900 tkr gällande:
 - Lotsen 1 200 tkr

- Flexteam 1 200 tkr
- Trygga barnet 500 tkr
- Idrott utan gränser 1 000 tkr
- 775 tkr för utökade insatser inom CTC
 - a. Föräldrarkoordinator 400 tkr
 - b. Aktivitetsdagar i område B (Hermodsdal, Nydala, Gullviksborg, Augustenborg och Eriksfält) 375 tkr

Pedagogisk Inspiration söker totalt genom grundskoleförvaltningen följande:

- 4 100 tkr för insatser som främjar ökad likvärdighet, minskad segregation och minskad risk för utanförskap och kriminalitet.
 - a. Fortsatt samarbete med Malmö universitet kring barns och ungas (o)hälsa 1 200 tkr
 - b. Värdegrundsuppdraget och Restorative Practice 1 200 tkr
 - c. SYV, MAXA, utbildning är nyckeln till arbetsmarknaden 900 tkr
 - d. Grundskolefotboll mot rasismer 800 tkr

Grundskoleförvaltningen ansöker därmed om totalt 8 775 tkr för föreslagna insatser. Nedan ges en närmare beskrivning av dessa insatser.

Lotsen

Generell samverkansatsning mellan ASF och GRF. Lotsteamet arbetar för elever i svårigheter och/eller som riskerar för att hamna i kriminalitet. Insatsens mål är att minska risken för kriminalitet med trygghetsskapande åtgärder. Denna insats är tänkt att i samarbete med socialtjänsten öka möjligheterna för effektivt och snabbt stöd till elever under 2023. Ansökan handlar om finansiering av två heltidstjänster under ett år.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 1 200 tkr

Flexteam

Flexteam är ett utökat arbete kring elever med problematiskt frånvaro tillsammans med BUP, socialtjänst och skolan. I dagsläget finns det över 80 elever i grundskoleförvaltningens verksamhet som inte kommer till skolan överhuvudtaget. Ansökan handlar om finansiering av två heltidstjänster under ett år.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 1 200 tkr

Trygga barnet

Trygga barnet är ett pilotprojektet som grundskoleförvaltningen har startat tillsammans med socialtjänsten (ASF), förskoleförvaltningen, BVC och "Första linjen". Ansökan gäller delfinansiering av tjänster som behövs i projektet.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 500 tkr

Idrott utan gränser

Föreningen "Idrott utan gränser" ("IUG") använder idrott som verktyg genom att, i samarbete med lokala föreningar, introducera fritidsaktiviteter på idrottslektioner i skolan. Det görs genom en modell som bygger på samverkan mellan den offentliga, ideella och privata sektorn (det vill säga kommun, skola, föreningen, företag och andra finansierare/donatorer). Varje ledare utbildas i IUG:s

metodik. Föreningen anordnar även aktiviteter efter skoltid och på skollov samt finns med under raster i skolan.

Föreningens ledare delar barnens bakgrund, vilket gör att de lyckas skapa relationer med barnen och blir till goda förebilder. Ledarna driver på så vis en utveckling hos målgruppen, där fokus är att stärka barnens självförtroende och självkänsla, och därmed skapa förutsättningar för en meningsfull framtid. IUG-ledarnas roll på fritiden är att planera och anordna lov- eller kvällsaktiviteter i samarbete med fritidsgårdar som barn och ungdomarna deltar i frivilligt. Målgruppen för partnerskapet är skolungdomar i Malmö kommun från årskurs 4 till årskurs 9.

Grundavgiften per år är 250 tkr och utöver det tillkommer 50 tkr per deltagande skola vilket i dagsläget är 15 skolor i grundskoleförvaltningens verksamhet.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 1 000 tkr

Grundskoleförvaltningen ansöker om totalt 3 900 tkr gällande trygghetsskapande medel.

CTC

Föräldrarkoordinator

En föräldrarkoordinator är tänkt att vara kopplad till grundskolan för att fungera som en länk mellan skolan och hemmet för att underlätta kommunikation och samarbete, med syftet att öka vårdnadshavarnas engagemang i elevernas utbildning och främja en positiv relation mellan skola och hem. Koordinatören bygger sitt arbete på lokala behov och förstår de specifika utmaningar och möjligheter som finns i området, vilket gör det möjligt att anpassa stödet för att främja studiero och öka tryggheten i området. Koordinatören kommer att ha det lokala områdesteamet från CTC - nätverket som stöd, samt utgå från ett av Malmö socioekonomiska svaga område. Genom att involvera vårdnadshavarna i skolans verksamhet kan föräldrarkoordinatören skapa en starkare koppling mellan hem och skola, vilket kan leda till att eleverna känner sig mer motiverade och upplever att de får mer stöd i sin skolgång. Föräldrarkoordinatören kan organisera olika aktiviteter och workshops för vårdnadshavarna, såsom kvällar för vårdnadshavare, utbildningar och informationsträffar, för att öka kunskapen om skolsystemet och betydelsen av utbildning. Via involvering av vårdnadshavarna kan föräldrarkoordinatören bidra till att skapa en starkare samhällsgemenskap och minska känslan av segregation genom att vårdnadshavare från olika bakgrunder och kulturer möts och bygger relationer. Föräldrarkoordinatorns arbete är en viktig del av en helhetssyn på skolans roll i samhället, där det kan bidra till en mer inkluderande och respektfull skolmiljö där alla barn har möjlighet att lyckas i sina studier och nå sin fulla potential. Arbetet kommer även bidra till att minska brottsligheten och främja områdeslyft i socioekonomiskt svaga delar av samhället, genom att skapa en starkare koppling mellan skola, vårdnadshavare och samhälle.

För genomförande av insatsen ansöker grundskoleförvaltningen om medel för en heltidstjänst under perioden juli/augusti 2023 - december 2023. Beräknad kostnad är 350 tkr för medarbetare samt 50 tkr för omkostnader i samband med utbildningar, totalt 400 tkr.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 400 tkr

Aktivitetsdagar i område B (Hermodsdal, Nydala, Gullviksborg, Augustenborg och Eriksfält)

Flera lokala aktörer i CTC område B går samman och samarbetar för att organisera aktivitetsdagar för barn och unga i syfte att minska segregation, öka trygghet, minska brottslighet och bidra till

områdeslyft i socioekonomiskt svaga delar av området. Genom samarbete mellan olika aktörer som förskolor, grundskolor, fritidsgårdar, föreningsliv, fastighetsbolag och organisationer kan en positiv och inkluderande miljö skapas. Aktiviteterna fokuserar på att främja trygghet och säkerhet, samt erbjuda meningsfulla och stimulerande aktiviteter för att minska risken för kriminalitet och negativa beteenden. Samarbetet kan också bidra till att göra området mer attraktivt och levande genom olika kultur- och fritidsaktiviteter. Genom att möta de specifika behoven i området kan de lokala aktörerna bidra till att lyfta socioekonomiskt svaga delar och skapa en inkluderande och trygg miljö för barn och unga att trivas och utvecklas i. Arbetet är riktad mot de prioriterade risk och skyddsfaktorerna.

För genomförande av insatsen ansöker grundskoleförvaltningen om medel fem aktivitetsdagar perioden juni/augusti 2023 - december 2023. Beräknad kostnad är 75 tkr per område.

Grundskoleförvaltningen ansöker om: 375 tkr.

Utöver ovanstående insatser inom ramen för CTC har andra förvaltningar skickat in ansökningar som hör till CTC insatser. Dessa presenteras kort för kännedom nedan.

1. Fastighets och gatukontoret (FGK) : Områdeskoordinatorer
 - Två områdeskoordinatorer i Hermodsdal och Gullviksborg kommer att arbeta för att stärka boendes rättigheter och förbättra den offentliga miljön i området med fokus omkring skolorna. Detta innebär att de kommer att arbeta nära boende och skolpersonal för att identifiera problem och utmaningar i området och sedan ta fram strategier för att lösa dem. Målet är att skapa en trygg och trivsam miljö för alla som bor och verkar i området. Exempel är att utbilda barn och unga i barnkonventionen samt att utbilda boende i felanmälan och Malmö initiativet. Koordinatorerna kommer att ha områdesteamet som nätverket samt stöd.
2. Förskoleförvaltningen: Flerspråkiga brobyggare
 - Syftet är i första hand att stärka förskolans samverkan med hemmen, något som är ett centralt uppdrag enligt förskolans läroplan. Brobyggarens huvudsakliga uppdrag är att verka för att stärka relationen mellan förskola och vårdnadshavare, skapa en känsla av tillit och främja intresset för engagemang och delaktighet i förskolans arbete.
 - I brobyggarens uppdrag ingår även att stötta vårdnadshavare genom att vid behov kunna ge vägledning till insatser från andra lokala och centrala samhällsaktörer samt att arbeta brett främjande med fokus på det som är prioriterat i området. En sådan uppgift kan exempelvis vara att sprida korrekt information vid utmaningar med ryktesspridning av påståenden som ”socialen tar barn från familjer”.
 - Brobyggaren utgör likaså en länk till CTC:s områdesteam och de olika aktörer som ingår här. Avsikten är att även skapa ett intresse för och främja delaktighet i lokalområdets utveckling.

Grundskoleförvaltningen ansöker om totalt 775 tkr för utökade insatser inom CTC.

Pedagogisk Inspiration söker totalt genom grundskoleförvaltningen följande

Fortsatt samarbete med Malmö universitet kring barns och ungas (o)hälsa

Barns och ungas (o)hälsa är ett mångfacetterat och komplext område som berör och är en utmaning för Malmö stads förskolor och skolverksamheter. För att stärka möjligheterna att ta sig nuvarande

och kommande utmaningar inom området inleddes under 2022 ett samarbete med Malmö universitet (MAU). På uppdrag från Pedagogisk inspiration och de tre skolförvaltningarna har forskare från MAU genomfört en metaanalys och sammanställning av forskning med fokus på viktiga begrepp och definitioner, aktuella trender, möjliga bakomliggande orsaker och förklaringsmodeller i både ett nationellt och internationellt perspektiv. Kartläggningen, som delredovisades i december och slutredovisas senvåren 2023, kommer även att lyfta ett antal utmaningar samt tydliggöra behovet av att arbeta åtgärdande, förebyggande och hälsofrämjande inom skolförvaltningarna. Resultaten synliggör att det finns kunskapsluckor rörande yngre barns psykiska (o)hälsa. Vilka faktorer och orsaker som kan förklara trender i statistiken samt vilken roll förskolor och skolor spelar och kan spela i framtiden. För att bättre förstå vad kartläggningen betyder ur ett Malmöperspektiv behöver resultaten sättas i relation till statistik och kännedom om barn och unga, förutsättningar och verksamheter i Malmö stad. I syfte att på bästa sätt ta till vara på det påbörjade arbetet önskas därför en förlängning av samarbetet med MAU. Arbetet riktas mot att fördjupa och omsätta analyserna till ett Malmöperspektiv samt att synliggöra hur förskolor och skolor (enligt forskning) kan arbeta hälsofrämjande för att förebygga och möta våra barns och ungdomars varierade behov, exempelvis vilken ytterligare kunskap den pedagogiska personalen och blivande medarbetare kan behöva. Genom att involvera elevhälsan och andra nyckelpersoner som kan bidra i de två skolförvaltningarna och likvärdig personal från förskolan kan återkopplingen och det fortsatta samarbetet också bidra till en ökad samsyn och röd tråd mellan de tre skolförvaltningarna. Många barn som lever i miljöer som påverkar deras hälsa negativt behöver insatser tidigare istället för när symtom kommer.

Behovet utgår från att skapa en likvärdig skolgång och minska riskfaktorer som kan antas vara av betydelse. Detta arbete går att koppla till MUHVA som också belyser skillnader utifrån socioekonomiska betydelser, där hälsa och välmående är en. Resultatet kommer beröra fler än de tre utbildningsförvaltningarna som exempelvis CTC, ASF och fritidsförvaltningen.

Pedagogisk Inspiration söker medel genom grundskoleförvaltningen för att sprida resultatet genom seminarier för berörda (även utanför de tre skolförvaltningarna), finansiering av två externa forskare juni-december 2023, samt förstärka den interna kapaciteten som krävs för att ta fram underlag från Malmö stad, prioritera och påbörja framtagande av insatser.

Pedagogisk Inspiration ansöker genom grundskoleförvaltningen om: 1 200 tkr.

Värdegrundsuppdraget

2022 ansökte Pedagogisk Inspiration genom grundskoleförvaltningen om följande:

”Främjande förebyggande och åtgärdande, är verksamheterna ofta bra på men att se tecken, identifiera och för att sen anmäla eller lämna vidare för åtgärd är ofta lång. Kunskapen kring var och hur man kan se ”tecken” tex för radikaliserings, extremism, hantera konspirationsteorier och ibland även ohälsa upplever vi är låg ute i verksamheterna vilket kan leda till att det ibland tar för lång tid och även att det är för sent, en händelse har redan skett. Vi skulle vilja fortsätta erbjuda verksamheterna kompetenshöjande insatser. Vi skulle även behöva förstärker vårt arbete inom antidemokratiska beteenden och våldbejakande extremism genom en djupdykning i svensk extremhöger, såväl historiskt som nutid. Allt om extremhögers organisatoriska och idémässiga utveckling samt påverkan på samhället. Utvidga våra utbildningar så att den inkluderar en samling av extremhögersymboler samt bjuda in andra experter.”

Utbildningen väckte stort intresse från många skolor som dock inte med så kort varsel, fick ihop tiden för att kunna delta. De skolor som deltog i utbildningarna var mycket nöjda och sa att detta borde alla få ta del av. Upplägget kan ges generellt, men har även anpassats till verksamhetens

specifika behov. Utbildningen genomförs tillsammans med personal på Pedagogisk Inspiration och av experter, forskare inom området.

Exempel på upplägg nedan.

- Exempel 1
 - Om konspirationsteorier, desinformation och informationspåverkan. Hur bemöter vi det i våra verksamheter? Föreläsningen utgår från såväl skolmiljö som lärandemiljö och social miljö och vi får bland annat ta del av hur skolbibliotek och elevhälsa kan integreras för att utveckla större medvetenhet kring de svåra frågorna. I detta fortbildningstillfälle kommer vi även att arbeta med att utveckla konkreta lektionsupplägg och undervisningsupplägg och hur det går att arbeta ämnesintegrerat kring konspirationsteorier, desinformation och social miljö. Lektionsupplägg som görs kommer publiceras på Malmö Delar.
- Exempel 2
 - Om svåra frågor som radikaliserings, grooming och kritiskt tänkande. Under dagen lyfts hur du kan reflektera över dina egna omedvetna fördomar och hur du kan se till att detta inte påverkar undervisnings- och inlärningsmiljöer negativt. I föreläsningen (som också är en workshop) kommer vi också att lära oss hur man känner igen tecken på att barn och unga behöver tidiga insatser (utifrån denna frågeställning), vilka insatser som är effektiva och hur man kan utbilda barn och unga att utvärdera den information de får. Hur man kan skapa goda inkluderande, lärande, öppet och respekt respektfulla lärmiljöer för alla.

Restorative Practice

Restorative Practice är en vetenskaplig metod för skolor, ett sätt att se relationsbyggande och beteendehantering i skolor som arbetar för att stärka band bland elever och mellan elever, lärare och föräldrar, genom pedagogiska processer. Många skolor har lyckats helt förändra sin kultur genom Restorative Practice (RP). "Reparativ rättvisa" kan användas som ett alternativ till "straffrättvisa" och fokuserar på att ta itu med grundorsaken till beteendet, vilken skada beteendet har orsakat och hur skadorna ska repareras. RP används för att utveckla ömsesidig respekt, empati, hänsyn, känslomässig intelligens, inneboende motivation, ta ansvar och i stort sett allt annat vi försöker uppnå när vi tar itu med beteende.

Pedagogisk Inspiration har en process i gång på två skolor inom detta, en grundskola och en gymnasieskola, där Pedagogisk Inspiration testat att använda metodiken som visar på goda resultat. Pedagogisk Inspiration anser att det är önskvärt att få ökad kunskap och kompetens av metoden samt mer spridning av den.

Pedagogisk Inspiration ansöker om pengar för att genomföra ovanstående utbildningar igen samt för förstärkning av personal för att sprida och implementera utbildningarna.

Pedagogisk Inspiration ansöker genom grundskoleförvaltningen om: 1 200 tkr.

SYV, MAXA, utbildning är nyckeln till arbetsmarknaden

Sommaren 2022 genomfördes ett pilotprojekt, MAXA Ung i sommar. Genom vägledning, tips och verktyg mötte tre nyexaminerade projektanställda Studie- och yrkesvägledare flera hundra ungdomar som deltog i Ung i sommar. Erfarenheter från sommarpraktiken knöts till färdigheter, kunskaper och information om arbetsmarknaden och dess villkor. Projektet genomfördes i samverkan mellan GRF, GVF och ASF.

Medel söks för att vidareutveckla det framgångsrika arbetet med vägledning kopplat till Ung i sommar-praktik för ungdomar mellan 16–19 år. Syftet är att främja likvärdighet och minska segregation genom ökad kunskap om arbetsmarknaden, olika branscher samt ökad självkänedom. Medlen ska användas till att utveckla metodmaterial som kan användas av ungdomarna själva, men även av deras handledare på sommarpraktiken. I förlängningen kommer materialet kunna användas även i skolor av studie- och yrkesvägledare och lärare i syfte att utveckla vägledningen. Metodmaterialet kommer bestå av pedagogiskt upplagda övningar, tips och verktyg och vara grafiskt tilltalande och med en variation av format.

Utvärderingar från 2022 visar att arbetet med MAXA var mycket uppskattat av målgruppen ungdomar 16–19 år och flera idéer kring vidareutveckling kom från ungdomarna själva. I kommunfullmäktiges budget står följande:

”Utbildning är nyckeln till arbetsmarknaden och resan dit börjar redan i grundskolan. Det utvecklingsarbete som inletts, där kommunens sommarpraktik för ungdomar tydligare knyts samman med både studie- och yrkesvägledningen och kommunens egen kompetensförsörjning, ska fortsätta”.

Målsättningen är att kunna genomföra MAXA även den här sommaren med två studie- och yrkesvägledare under sommarperioden, samt en projektledare för handledning, utveckling och framtagande av metodmaterial, filmer, poddar som ska kunna användas hela året av både elever och lärare.

Genom att tillskjuta medel kan utvecklingen av arbetet ske i större utsträckning och ske i fortare takt. Detta för att sen implementera och göra det till ett linjearbete.

Pedagogisk Inspiration ansöker genom grundskoleförvaltningen om: 900 tkr.

Grundskolefotboll mot rasism

Grundskolefotboll mot rasism (”GFMR”), strävar efter samverkan mellan olika samhällsaktörer. MKB, fritidsförvaltningen, Malmös fritidsgårdar, kulturförvaltningen, föreningslivet, civila samhället, Malmö universitet och idrottsrörelsen. Syftet är ökad social hållbarhet och motverka segregationens effekter i de unga medborgarnas liv.

Det finns tydliga kopplingar mellan barns delaktighet, inflytande och hälsa. Genom att bereda unga malmöbor möjlighet att påverka sina egna livsvillkor, träna sina förmågor att hantera orättvisor och utkräva sina samhällsliga rättigheter kan positiva effekter på hälsoutfall och social samhörighet uppnås, minskad risk för utanförskap och kriminalitet. Att sträva efter barnets mänskliga rättigheter, tillsammans med barnen, skapas synergieffekter i hållbarhetsprocesserna. Barn och unga som är delaktiga och känner att de har kontroll över- samt möjlighet att påverka sin situation upplever en bättre hälsa. GFMR, i samverkan med olika sektorer i Malmö, skapar möjlighet för ungas utvecklande av identitet och självkänsla – två fundamentala aspekter för en god psykisk hälsa.

Intresset för att delta ökar. Även fler EXTERNA aktörer hör av sig och vill samverka. För att kunna fortsätta utveckla och fortsätta hålla bra kvalitet önskas en förstärkning med fler pedagoger/utbildare i år.

Pedagogisk Inspiration ansöker genom grundskoleförvaltningen om: 800 tkr.

Pedagogisk Inspiration söker totalt genom grundskoleförvaltningen 4 100 tkr för insatser som främjar ökad likvärdighet, minskad segregation och minskad risk för utanförskap och kriminalitet.

Äskande av medel

Utifrån ovanstående förslag ansöker grundskoleförvaltningen om totalt 8 775 tkr för genomförande av aktiviteterna.